

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Láng Péter ügyvéd (3300 Eger, Törvényház utca 7.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a Dr. Jakab Zoltán ügyvéd (7400 Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 32-34.) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2010. március 31. napján kelt 2.G.40.169/2008/30. számú ítélete ellen az alperes részéről 31. sorszám alatt benyújtott fellebbezés, valamint a felperes részéről 3. sorszám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 628.406,- (hatszázhuszonnyolcezer-négyszázhat) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetének túlnyomó részben helyt adott, az alperest 149.269,- Euro és ennek 2008. augusztus 5 napjától a kifizetés napjáig járó EUR LIBOR szerinti késedelmi kamata, és 2.391.000,- Ft perköltség megfizetésére kötelezte. A keresetet 373.958,- Ft-nak megfelelő 1.581 Euro erejéig azért utasította el, mert azt állapította meg, hogy ezzel az összeggel a felperes tartozik az alperesnek csomagolási költség címén, ezért e felperesi tartozást az alperes eredményes beszámítási kifogása folytán, ezzel az összeggel csökkentette. Alaptalannak találta a felperes a jegybanki alapkamat kétszeres szorzatának megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére irányuló kereseti kérelmét, ehelyett a kamat mértékét LIBOR kamattal egyezően állapította meg. Az alperest ezt meghaladó, kártérítés címén előterjesztett 244.855,- Euro

beszámítási kifogását alaptalannak találta. E körben azt állapította meg, hogy az a szerződés, amelyre az alperes kártérítési igényét alapította, a peres felek között érvényesen nem jött létre, mert az erről szóló, 2008. május 22. napjára keltezett, de valójában 2008. július 4. napján keletkezett szerződést a felperes részéről aláíró Sz. J. a felperes önálló képviselőre és cégjegyzésére nem volt jogosult, ezért e szerződésre az alperes kártérítési igényt nem alapozhat. Emellett azonban alaptalannak találta az alperes kártérítési igényét a szerződésen kívüli károk megtérítésére irányadó, Ptk.339.§ (1) bekezdésére alapítottan, mert azt állapította meg, hogy az alperes nem bizonyított a felperes részéről olyan jogellenes, felróható magatartást, amellyel ok-okozati összefüggésben kár érte volna.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezést, a felperes csatlakozó fellebbezést jelentett be. Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, kártérítési követelése beszámítását, és ennek eredményeként a kereset elutasítását kérte. Továbbra is arra hivatkozott, hogy a felperes - a felek közti korábbi üzleti kapcsolat alapján szerzett tapasztalatai Sz. J. személyének ismerete folytán - alappal feltételezte azt, hogy a szerződés-kiegészítést aláíró Sz. J. a felperes képviselőjében érvényes nyilatkozatot tehet. Állította, hogy az a levél, amelyben az alperes a Sz. J. által aláírt megállapodást kifogásolta abból az okból, hogy az aláíró képviselőre nem volt jogosult, hozzá nem érkezett meg, felperes pedig nem bizonyította azt, hogy e levelet elküldte. Álláspontja szerint bizonyította az elsőfokú eljárás során azt, hogy Sz. J. nem tájékoztatta az alperesi képviselőt arról, hogy egyedül nem jogosult cégjegyzésre. Hivatkozott emellett arra is, hogy ha Sz. J. álképviselőként járt el, akkor a Ptk. 221.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes szerződés megkötéséből eredő kárát megtéríteni, és mivel a felperes alkalmazásában áll, érte a Ptk. 348.§ (1) bekezdése alapján a felperes tartozik felelősséggel. Utalt a fentiekén túl arra is, hogy az elsőfokú eljárás során csatolt bizonyítékok igazolják azt, hogy a felperes jogtalan tájékoztatása - melyet a 2008. november 11-i levelében kilátásba helyezett - okozta azt, hogy a D. W. G. & C. az alperessel kötendő, a már aláírásra előkészített szerződését nem írta alá, illetve azt csak később, 10%-kal alacsonyabb ár alkalmazásával tette meg. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság N. S. ismételt tanúkénti meghallgatása iránti kérelmét nem teljesítette, álláspontja szerint e tanú az alperes általi jogtalan tájékoztatásának tényét igazolta volna. Utalt arra, hogy azért nem volt lehetősége a perben kötbérigényt előterjeszteni, mert nem rendelkezik adattal arról, hogy mennyi palackot gyártott jogtalanul a felperes, csupán az a tény igazolt, hogy a gyártási dokumentációt nem a megállapodás szerinti időpontban, hanem később adta vissza. A kötbérigényének előterjesztéséhez szükséges adatok, tények felderítéséhez is szükség lett volna N. S. és az általa még megjelölt külföldi személyek tanúkénti kihallgatására.

A felperes csatlakozó fellebbezésében ugyancsak az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és - az alperes 372.958,- Ft összegű beszámítási kifogása elutasításával - a tőkemarasztalás felemelését kérte. Írásban előterjesztett fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által beszámított összeget már az elsőfokú eljárás során megfizette, erre bizonyítékot is csatolt, a

másodfokú tárgyaláson pedig azt adta elő, hogy a pert megelőzően történt a teljesítés. Sérelmezte az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését is, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pertárgy értéke alapján az általa is felhívott IM rendelet szerint számítható összeghez képest indokolatlanul alacsony összegben állapította meg a felperes részére járó ügyvédi munkadíjat, és indokolatlanul csökkentette a felperes által lerótt, alperes által térítendő illeték mértékét is 9.000,- Ft-tal.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés is alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást helyesen állapította meg, a helyesen megállapított tényállásból helyes jogi következtetést is vont le, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján - fellebbezett részében - helybenhagyta. Nem támadta a felperes az elsőfokú bíróság késedelmi kamatra vonatkozó rendelkezését, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét e körben nem bírálta felül.

A fellebbezésekkel összefüggésben a másodfokú bíróság az alábbiakra utal:

Osztja a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy az írásbeli a szerződés, amelyre az alperes kártérítési igényét alapítani kívánta, érvényesen nem jött létre. A képviseleti jog kérdése ténykérdés, az, hogy egy cég - az adott esetben Kft - nevében ki jogosult képviseletre, jogszabály határozza meg. A Ptk. 29.§ (2) bekezdése értelmében a jogi személy létesítéséről szóló jogszabályban, határozatban vagy alapító okiratban meg kell állapítani a jogi személy nevét, tevékenységét, székhelyét és - ha erről külön jogszabály nem rendelkezik - képviselőjét. A Ptk. 29.§ (3) bekezdése értelmében a jogi személy nevében aláírásra a jogi személy képviselője jogosult. Ha nem ő az aláíró, és jogszabály a nyilatkozat érvényességéhez írásbeli alapot kíván, két képviseleti joggal felruházott személy aláírása szükséges. Jogszabály ezektől a rendelkezésektől eltérhet. A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 29.§ (1) bekezdése értelmében a gazdasági társaságot törvényes képviselőként a vezető tisztségviselők képviselik harmadik személlyel szemben, valamint bíróságok és más hatóságok előtt. A (2) bekezdés értelmében a vezető tisztségviselők az ügyek meghatározott csoportjaira nézve a gazdasági társaság munkavállalóit képviseleti joggal ruházhatják fel. A (3) bekezdés értelmében a gazdasági társaságot a társaság vezető tisztségviselője, valamint cégvezetője írásban cégjegyzés útján képviseli. Ha törvény vagy társasági szerződés másként nem rendelkezik, a vezető tisztségviselők és a cégvezető cégjegyzési joga önálló, az egyéb képviselők cégjegyzésének érvényességéhez pedig két képviseleti joggal rendelkező személy együttes aláírására van szükség. A Gt. 21.§ (1) bekezdése, valamint (3) bekezdése értelmében a korlátolt felelősségű társaság vezető tisztségviselője az ügyvezető. A per iratai közé 10. sorszám alatt becsatolt cégkivonat tanúsága szerint a felperes Cg..... számú cégjegyzékébe 12/003. sorszám alatt a képviselet módja címszó alatt az került bejegyzésre, hogy képviseletre az ügyvezető önállóan, az ügyvezető által átruházott jogkörben eljáró

dolgozók ketten együtt jogosultak. E bejegyzés 1996. március 4-e és 2008. szeptember 2-a közt volt hatályos, a cégjegyzék 13/014. sorszáma alatt Sz. J. képviseleti joga akként került bejegyzésre, hogy a képviselet módja: együttes, a bejegyzés 2004. június 8-tól kezdődően hatályos. Az idézett jogszabályi rendelkezésekből és a cégjegyzék tartalmából egyértelműen az következik, hogy a felperes nevében cégjegyzésre, azaz a cég nevében érvényes írásbeli nyilatkozat megtételére Sz. J. munkavállaló csak egy másik munkavállalóval együttesen volt jogosult, e tény az alperes számára a felperes nyilvános cégjegyzékéből megismerhető adat volt. Az az írásbeli szerződés tehát, amelyre az alperes kártérítési igényét alapítani kívánta érvényes cégjegyzés hiányában nem jött létre.

A fentiekből következően nincs jelentősége a cégjegyzés érvényessége kérdésében annak, hogy a korábbi jogügyletek alapján alappal feltételezhette-e a felperes azt, hogy Sz. J. jogosult a felperes képviseletére, és annak sem, hogy Sz. J. adott-e a felperesnek a képviseleti joggal kapcsolatban bármiféle tájékoztatást, és közömbös az is, hogy a 2008. június 13-i tiltakozó felperesi levél az alpereshez megérkezett-e, avagy sem, ezért a másodfokú bíróság az ezzel kapcsolatos ténymegállapításokat az elsőfokú bíróság ítéletéből mellőzi.

A fentieken túl azonban nincs is jelentősége a beszámítási kifogás elbírálása körében az alperes által hivatkozott szerződés érvényességének sem, és ezért szükségtelen e körben további bizonyítás lefolytatása is, mert az alperes kötbérkövetelést nem terjesztett elő, kártérítési igényét pedig - bár állította - nem e szerződés megszegésére alapította, az általa előadott, kártérítés alapjául szolgáló magatartás ugyanis a hivatkozott szerződés megszegésének semmiképpen nem tekinthető. Az alperes azt állította - keresetlevelében is, és a per során tett nyilatkozataiban is -, hogy a felperes olyan információt szolgáltatott ki az alperesről, amelyek vele szemben a bizalmat megingatták, nevezetesen, a fizetőképességének hiányáról, a legyártott termékek ki nem fizetéséről és azok tulajdonjogáról adott ki információt az alperes külföldi szerződő partnerének. Bár állította az alperes, hogy a külföldi partner személyéről az alperes a gyártási dokumentációból szerzett tudomást, a perben becsatolt gyártási dokumentáció azonban a D.i W. G.-ra semmiféle módon nem utal, és a kihallgatott tanúk, még P.-né E. A., az alperes kereskedelmi igazgatója sem azt állította, hogy a külföldi szerződő fél nevééről, személyéről a felperes a gyártási dokumentációból szerzett volna tudomást, hanem úgy nyilatkozott, hogy a felperes a palackok nevéből következtethetett erre, mégpedig azért, mert a felperes maga is szállítója volt e külföldi félnek, és maga is gyártotta az alperesnek gyártásra átadott terméket. Ebből pedig az következik, hogy ha a felperes adott is ki a D. W. G.-nak az alperesről információt, ezzel az alperes által érvényesnek állított szerződés 6. pontját, azaz azt a kitételt, hogy „a gyártási dokumentációt, a dokumentációkban lévő információkat jogosulatlanul nem használja fel, harmadik személy részére nem adja át, nem szolgáltatja ki”, nem szeghette meg, mert sem magáról az információról sem pedig a szerződő fél személyéről, sem a gyártási dokumentációból szerzett tudomást.

A fentiek okán helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperes tanúsított-e olyan jogellenes és felróható magatartást, amely a szerződésen kívül okozott károk szabályai szerint, a Ptk. 339.§-a alapján a felelősségét megalapozza, és helyesen jutott arra a jogi következtetésre, hogy a kártérítési felelősség feltételei az alperes által állított tények alapján nem állnak fenn. A perbeli bizonyítékok nem támasztják alá azt a tényt, hogy a felperes akár az alperes fizetési készségét vagy képességét jellemző, akár a 2008. november 11. napján kelt levelében jelzett információt valóban átadta volna a D. W. G.-nak, de szükségtelen volt e körben a további bizonyítás lefolytatása is, mert még az alperes által állított tények közlése sem alapozná meg a felperes kártérítési felelősségét. Az a tény ugyanis, hogy az alperes a számláját nem fizette ki, és hogy a számla kifizetéséig az árú a felperes tulajdonában áll, valós tény volt, e vonatkozásban a felperes semmiféle titoktartást nem vállalt, e tény közlése az ismert megrendelő felé - ha meg is történt - a felperes üzleti érdekei védelmében történhetett, e magatartás a felperesnek nem volna felróható, ezért kártérítési felelőséggel a Ptk. 339.§ (2) bekezdése értelmében nem alapozna meg.

Nem teljesíthető a fentiekén túl alperes kártérítési igénye üzleti jó hírnevének megsértése miatt, a Ptk. 28.§ (2) bekezdése alapján sem. E jogszabályhely értelmében kártérítési felelősséget az alapozhat meg, ha valaki más személyre vonatkozóan azt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel, a felperes által a levélben kilátásba helyezett, közölni szándékozott tények azonban valós tények voltak.

Az alperes a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a felperes kártérítési felelőssége a Ptk. 348. § (1) bekezdése alapján, az alkalmazott félért való felelősség szabályai szerint is fennáll Sz. J., mint álképviselő által okozott károkért, e fellebbezésbeni hivatkozással azonban a másodfokú bíróság érdemben nem foglalkozott, mert ez a beszámítási kifogás ténybeli alapjának megváltoztatása. Az a tény, hogy Sz. J., mint álképviselő az alperesnek kárt okozott, és hogy e kárt munkaviszonyával összefüggésben okozta, olyan új tény állítása, amelyre a másodfokú eljárásban - a Pp. 235.§ (1) bekezdése értelmében - nincs lehetőség, új beszámítási kifogást pedig az alperes nem terjeszthet elő a másodfokú eljárásban a Pp. 247.§ (3) bekezdésében foglalt feltételek hiányában. Annak nincs akadálya, hogy az alperes e tényekre alapított kártérítési igényét a felperessel szemben külön perben érvényesítse.

A felperes csatlakozó fellebbezésével összefüggésben a másodfokú bíróság utal arra, hogy a felperes - állításával ellentétben - az elsőfokú eljárás során nem is állította, és nem is igazolta azt, hogy a beszámított összeget a pert megelőzően a felperesnek megfizette, e tényállítása olyan új tény, mely már az elsőfokú határozat meghozatalát megelőzően tudomására jutott, ezért e tényre a másodfokú eljárás során a Pp.235 § (1) bekezdése értelmében nem hivatkozhat. Megjegyzi csupán a másodfokú bíróság, hogy a másodfokú tárgyaláson csatolt bankszámla kivonat egyetlen tételének összefüggése sem állapítható meg az alperes által kifizetettnek állított csomagolási költséggel.

A felperes keresetlevelében a pertárgy értékét Euroban jelölte meg, az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás során a számlakibocsátás időpontjában fennálló Euro - Forint árfolyammal számolt, és ezt tekintette irányadónak a perköltség-számításnál is. 35.600.600,- Ft pertárgy érték alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja szerint számítható ügyvédi munkadíj 1.585.000,- Ft lenne, ezt az összeget az elsőfokú bíróság 85.000,- Ft-tal szállította le, mely leszállítás, figyelemmel az elsőfokú bíróság által is felhívott körülményekre, valamint - az eredményes beszámítás folytán - a részbeni alperesi pernyertességre, indokolt volt. Ugyancsak az eredményes beszámítás folytán a veszített kereseti rész - azaz 372.958,- Ft - arányában a Pp. 81.§ (1) bekezdésére, és az Itv. 78.§-ára figyelemmel a Kmr. 13.§ (2) bekezdése alapján a felperesnek kellett viselnie az elsőfokú eljárási illetéket, ezt az elsőfokú bíróság a feljegyzett illeték 1%-ában határozta meg, ami nem eltúlzott, figyelemmel arra, hogy a 372.958,-Ft után számított illeték 6%-os mértéke 22.377,- Ft lenne.

A másodfokú eljárás során is a felperes túlnyomó részbeni pernyertessége állapítható meg, ezért a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is az alperes köteles a felperes részére perköltséget fizetni, e perköltség számításnál is a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által is alkalmazott 35.600.600,-Ft pertárgyértékből indult ki, és a perköltséget e szerint határozta meg.

Pécs, 2010. szeptember 8.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró